

Presentació

Una arbitrietat administrativa convertida per força en tradició ha acabat per omplir de tot un farcit simbòlic una fita, la dels seixanta-cinc anys, que, en principi, no hauria de significar més que un canvi de les condicions fiscals i laborals en què, obligatòriament, ha de viure l'individu de la nostra societat del benestar que hi arriba. De sempre, però, que les coses de l'administració resulten, a còpia de moratòria, d'excepcions o de disposicions transitòries, molt menys clares del que pretenen aparentar. En el cas de Joaquim Molas que ens ocupa, per exemple, l'esmentat canvi no té uns efectes immediats obligatoris un cop atesa aquella fita. I no podríem dir —tantes variables hi entren— si l'al·ludit ho considera un guany o una mala passada.

Nosaltres, però, no hem volgut deixar passar l'oportunitat commemorativa que el guarisme ens oferia. Al capdavall, aferar-se al símbol resulta molt més segur que no pas quedar-se penjat dels tènues fils que lliguen les disposicions administratives. No ens hem pogut estar, doncs, de respondre amb una celebració a l'impuls —tant emotiu com històric— generat per la simbòlica, i equívoca, frontera. Celebració al nostre aire (i esperem que al de l'homenatjat): aquest volum no és un homenatge fastuós ni té aires panegírics. Tendeix més aviat a la intimitat de la discreta i sincera felicitació d'uns quants amics reclutats en èpoques diferents i d'un ventall d'edats prou divers, a la qual se sumen de grat, ens consta, molts d'altres. També són variats els

tons de les col·laboracions: la majoria ha seguit l'atracció de la memòria; d'altres, més o menys induïts, han traçat, amb la brevetat obligada, les línies mestres d'una bona part de l'exercici professional de Joaquim Molas; i, en fi, també hi ha qui ha regalat creació. Entre tots ofereixen el reconeixement reiterat del que Joaquim Molas ha estat i ha representat per a cadascun d'ells individualment, i per a tots en general, al llarg dels anys: mestratge i amistat.

No és el moment d'enumerar els múltiples bocins de la història literària i cultural d'aquest país que Molas va començar a endreçar i ha continuat, en molts casos, endreçant. Tampoc no es tracta ara de palesar l'honestedat de plantejaments i la capacitat relativitzadora amb què Molas sap mirar la pròpia feina i la pròpia història. Però potser sí que cal arriscar-se a qualificar sense embuts el valor que es desprèn de tot el que ha produït —que no vol dir escrit— en quaranta anys. Pel que fa, si més no, a la literatura contemporània, només hi ha un mot per definir-ho: fundacional. L'Obra crítica en curs de publicació —una altra fita— ho ha començat a demostrar. Que aquest llibre comenci d'agrair-ho.

ENRIC BOU

JORDI CASTELLANOS

ENRIC GALLÉN

MARINA GUSTÀ